

פעילות משפחתית סביב בתי גידול מימיים בגן הלאומי ירקון תל אפק

Posted on 13 בפברואר 2022 by שוש להב

לגן לאומי ירקון תל אפק הגיעו אתמול (ה') כ- 4500 מטיילים שהשתתפו בפעילות יום הצפרדע סביב בתי גידול המימיים

Categories: [כחול לבן](#), [ראשי](#)

Tag: [משפחות](#), [גן הלאומי ירקון-תל אפק](#)

השבת האביבית אתמול משכה ישראלים רבים לצאת מהבית ורבות ניצלו את מזג האוויר הנעים לטיולים, נהנו מפריחת כלניות מרהיבה, מרבדי טבע ירוקים ומאתרי המים וזרימות המפלים, בחלקם גם קיימה רשות הטבע והגנים שלל פעילויות סביב בתי הגידול המימיים והיום העולמי לשמירתם שצוין באחרונה. לגן לאומי ירקון תל אפק הגיעו כ- 4500 מטיילים שהשתתפו בפעילות יום הצפרדע סביב בתי גידול המימיים.

לבתי גידול מימיים, אגמים, נחלים, ביצות וברכות חורף, נודעת חשיבות רבה, מפני שמימיהם מעצבים את הרכב החי והצומח בתוכם ובסביבתם. בשנים האחרונות אנו עדים לעלייה באירועי אקלים קיצוניים, מרביתם קשורים במים, ובגלל שינויי האקלים צופים שתדירות אירועי האקלים הקיצוניים ועצמתם תגבר.

לבתי גידול מימיים תפקיד חשוב בצמצום ההשפעה השלילית של אירועי אקלים קיצוניים. בתי גידול מימיים במעלה אגן ניקוז פועלים כספוג טבעי ויתרונם כפול: בחורף ה"ספוג" סופג ומאחסן עודפים של גשמים ובכך מצמצם את נפח השיטפונות במורד הנחלים, ובעונה היבשה הוא משחרר בהדרגה מים מבתי הגידול הלחים ובכך מקצר את הבערות ומקטין את פגיעתה.

על פי הערכות מומחים, מאז 1900 נעלמו לפחות 64% מבתי הגידול המימיים בעולם. סיבה אחת היא היעדר מודעות של הציבור לתרומה של בתי גידול לחים, למשל לכושרם לשמור ולהגן עלינו מפני אירועי אקלים קיצוניים. לעתים רואים במערכות אקולוגיות אלו ביצות שצריך לייבש.

פעילות בתי גידול מימיים בגן הלאומי ירקון תל אפק. צילום טל כרמי רשות הטבע והגנים

מהם בתי גידול מימיים ומהי חשיבותם?

לפי ההגדרה המקובלת בית גידול לח (באנגלית: wetland) הוא "אזור שמוצף במים כל השנה או באופן עונתי. המים מעצבים בו את הרכב חברת החי והצומח, ולכן מתפתחות בו חברות חי וצומח שאופייניות לאזורים מוצפים ולקרקות רוויות". בהגדרה זו נכללים מעיינות, אגמים, נהרות וביצות. בתי הגידול המימיים מקיימים מגוון עשיר של חיים: מיני ציפורים, יונקים, זוחלים, דו-חיים, דגים, חסרי חוליות וצמחים, ובזכות מאפייניהם הם גם מביאים תועלת עצומה לסביבה ולכלכלה: אספקת מים איכותיים, דיג, כר פורה לגידול עצים, תרומה לחקלאות משובחת (בשל יכולתם להחזיק ביצבות את מפלס המים ואת רמת חומרי ההזנה), ומקורות לכבול (חומר אורגני המשמש גם להסקה ולדישון). הם גם בית גידול חיוני לחיות בר ואתר מהנה לתיירות ולבילוי בחיק הטבע.

בתי הגידול המימיים גם עוזרים לשמור על איכות המים: הם משמשים מעין מסננים, וכך הם גם מקור מים וגם משפרים את איכותם, ומרוויחים ביושר את כינויים "הכליות של העולם". הם אף מסייעים רבות בוויסות שיטפונות: אזורי הביצה לוכדים מי שיטפונות ומשחררים אותם לאט. גם הבריכות העונתיות (בריכות החורף) בין שלוליות זעירות בין מקווי מים רחבי ידיים נכללות בהגדרת בתי הגידול המימיים, מפני שהן גופי מים המתמלאים מי גשמים ומתייבשים בהדרגה בקיץ.

בריכות עונתיות הן בתי גידול מרתקים בעלי ערכים אקולוגיים רבים. כשהבריכות מתמלאות מים מתפתחת בהן חברה מגוונת של צמחים ובעלי חיים. צפרדעים, סלמנדרות וקרפדות הן רק כמה דוגמאות. בעבר היו בישראל אלפי בריכות חורף אך רובן נעלמו מהנוף המקומי עקב פיתוח מואץ, ועמן נעלם מגוון של בעלי חיים וצמחים ייחודיים.

מוזמנים גם לבקר בקבוצת הפייסבוק שלנו 'טיול משפחתי בארץ ובעולם